

10 Μήνες μετά την εφαρμογή του Νέου Κανονισμού (ΕΕ) 679/2016 για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Ειρήνη Λοϊζίδου Νικολαΐδου

Επίτροπος Προστασίας

Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα Κυπριακής Δημοκρατίας

14 Μαρτίου 2019

Υπεύθυνος Επεξεργασίας ή Εκτελών;

Υπεύθυνος Επεξεργασίας

- Δικηγόρος/Δικηγορικό Γραφείο που εκπροσωπεί τον πελάτη του ενώπιον Δικαστηρίου και συλλέγει και επεξεργάζεται δεδομένα αποκλειστικά για το σκοπό αυτό θα πρέπει να θεωρείται υπεύθυνος επεξεργασίας
- Δικηγορικό Γραφείο που παρέχει σύμφωνα με το νόμο διοικητικές υπηρεσίες και τελεί για το σκοπό αυτό υπό την εποπτεία του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης

Εκτελών την επεξεργασία

- Δικηγόρος / Δικηγορικό Γραφείο που παρέχει άλλου είδους υπηρεσίες όπως για παράδειγμα νομικές συμβουλές, κατάρτιση συμβολαίων και γενικά εξωδικαστηριακές διευθετήσεις
- Δικηγόρος / Δικηγορικό Γραφείο που παρέχει υπηρεσίες εξωτερικού νομικού συμβούλου οργανισμών και / ή άλλων εταιρειών συμπεριλαμβανομένων δικαστηριακών ή εξωδικαστηριακών υπηρεσιών

Συχνές ερωτήσεις που αφορούν Δικηγόρους

- ✓ Ιδιώτης δικηγόρος που επεξεργάζεται δεδομένα των πελατών του **έχει υποχρέωση τήρησης Αρχείου Δραστηριοτήτων όταν δικαιολογείται από την δραστηριότητα του**
- ✓ Ιδιώτης δικηγόρος που επεξεργάζεται δεδομένα των πελατών του, κατά κανόνα, δεν έχει υποχρέωση διεξαγωγής εκτίμησης αντικτύπου (Κατευθυντήριες Γραμμές της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29).
Υπάρχουν όμως και εξαιρέσεις
- ✓ Η επεξεργασία ειδικών κατηγοριών προσωπικών δεδομένων επιτρέπεται και είναι νόμιμη όταν διενεργείται για το σκοπό δημοσίευσης ή έκδοσης απόφασης οποιουδήποτε δικαστηρίου ή όταν είναι αναγκαία για τους σκοπούς απονομής της δικαιοσύνης

Δράση του Γραφείου που αφορά ειδικά στο δικηγορικό κόσμο και στο Δικαστικό σώμα

- Παρουσιάσεις σε όλους τους Δικηγορικούς Συλλόγους
- Παρουσίαση στην Ένωση Δικαστών
- Εκπαιδευτικά σεμινάρια σε δικηγόρους και Δικαστές στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος «*Εκπαίδευση σχετικά με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα --TRAIN_GR_CY*»
- Συστάσεις προς Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου σχετικά με τη δημοσίευση δικαστικών αποφάσεων, την υιοθέτηση εσωτερικής πολιτικής ασφάλειας, τη λήψη των κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων ασφάλειας

Δράση του Γραφείου μετά την εφαρμογή του Κανονισμού

- **Διεξαγωγή Διοικητικών Ελέγχων:** από τις 25 Μαΐου 2018 μέχρι σήμερα, το Γραφείο μου έχει διεξάγει 8 Διοικητικούς Ελέγχους.
 - Στην συλλογή βιομετρικών δεδομένων στο Αεροδρόμιο Λάρνακας
 - Σε εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών
 - Σε Τράπεζα
 - Σε ασφαλιστική εταιρεία
 - Στον ΟΠΑΠ Κύπρου
 - Στον ΚΟΑ
 - Σε ιδιωτική εταιρεία η οποία ενεργεί ως ανάδοχος/εκτελών του ΚΟΑ
 - Σε ξενοδοχείο μεγάλης διεθνούς αλυσίδας
- **Αποτέλεσμα του ελέγχου, στις πλείστες περιπτώσεις**
Παρατηρήσεις – συστάσεις προς τους ελεγχόμενους οργανισμούς που αφορούν στην ορθή τήρηση του Αρχείου Δραστηριοτήτων, τήρηση επαρκών τεχνικών και οργανωτικών μέτρων κλπ.

Ρόλος του DPO στα πλαίσια του διοικητικού ελέγχου

Έχει σημαντικό ρόλο:

- Διευκολύνει την πρόσβαση της Επιτροπής και των λειτουργών της σε όλες τις ζητούμενες πληροφορίες και έγγραφα.
- Παρίσταται στον έλεγχο και παρέχει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες και έγγραφα.
- Διασφαλίζει ότι ο έλεγχος διεξάγεται ομαλά και αποτελεσματικά.

- **Διερεύνηση υποθέσεων που αφορούν παραβιάσεις προσωπικών δεδομένων** από τις 25 Μαΐου 2018 μέχρι σήμερα, το Γραφείο μου έχει λάβει 42 Γνωστοποιήσεις παραβίασης προσωπικών δεδομένων οι οποίες κυρίως αφορούν σε παραβίαση των συστημάτων ασφαλείας
- **Έλεγχος των αρχείων Δραστηριοτήτων** και στα πλαίσια διερεύνησης απλών παραπόνων
- **Διερεύνηση και παρακολούθηση διασυνοριακών υποθέσεων**
IMI – Το Γραφείο μας είναι Lead Authority σε 9 υποθέσεις
- **Παρακολούθηση εργασιών των υπό-ομάδων του Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων** μόνο εξ αποστάσεως
- **Διερεύνηση παραπόνων** από τις 25 Μαΐου 2018 μέχρι σήμερα, το Γραφείο μου δέχτηκε 349 παράπονα, από τα οποία τα 114 αφορούσαν διαφημιστικά μηνύματα (spam)
- **Έκδοση Αποφάσεων** από τις 25 Μαΐου 2018 μέχρι σήμερα, το Γραφείο μου έχει εκδώσει 11 Αποφάσεις

Τελευταίες Αποφάσεις

- **Απώλεια ιατρικού φακέλου από δημόσιο νοσοκομείο** - επιβολή χρηματικής ποινής ύψους €5.000
- **Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών προσωπικών δεδομένων από γιατρό** – προειδοποίηση στον Καθ' ου το παράπονο ιατρό
- **Δημοσιοποίηση, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, ονομάτων και φωτογραφιών αστυνομικών-ανακριτών στο αεροδρόμιο Λάρνακας** - Επιβλήθηκε χρηματική ποινή ύψους €10.000 για παράβαση του άρθρου 5(1)(γ) του Κανονισμού (αρχής της ελαχιστοποίησης) και του άρθρου 6 του Κανονισμού (επεξεργασία προσωπικών δεδομένων χωρίς να υπάρχει νόμιμη νομική βάση για την επεξεργασία)

- **Κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων δημότη σε τρίτο άτομο** – επίπληξη στον Καθ' ου το παράπονο
- **Χρήση προσωπικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για άλλο σκοπό** – επίπληξη στον Καθ' ου το παράπονο
- **Εγκατάσταση και λειτουργία ΚΚΒΠ σε γραφεία ιδιωτικής εταιρείας και καταγραφή σε χώρο εξυπηρέτησης πελατών** - επιβολή χρηματικής ποινής ύψους €5.000
- **Άρνηση δικαιώματος πρόσβασης από Πανεπιστήμιο στις αξιολογήσεις και συστατικές επιστολές ανεξάρτητων κριτών** - αυστηρή προειδοποίηση για υιοθέτηση εσωτερικών διαδικασιών που θα επιτρέπουν την ικανοποίηση αιτημάτων, από μέλη του προσωπικού, για πρόσβασή τους σε αξιολογήσεις ανεξάρτητών κριτών.

- **Αποστολή ανεπιθύμητων διαφημιστικών μηνυμάτων sms και email** – Επιβολή διάφορων χρηματικών ποινών
- **Κλήσεις και μηνύματα πολιτικού περιεχομένου και/ή προώθησης υποψηφιότητας** – Επιβολή διάφορων χρηματικών ποινών
- **Αυτεπάγγελτη έρευνα μετά από δημοσιεύματα στον τύπο αναφορικά με διαρροή προσωπικών δεδομένων από εταιρεία παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών** – Επιβολή χρηματικής ποινής ύψους €10.000

Αρμόδια Εποπτική Αρχή

- Ανεξάρτητη, χωρίς εξωτερικές επιρροές, δεν ζητεί ούτε λαμβάνει οδηγίες από κανέναν
- Τα μέλη της διορίζονται με διαφανή διαδικασία και απέχουν από κάθε πράξη ασυμβίβαστη προς τα καθήκοντά τους
- Διαθέτει τους απαραίτητους ανθρώπινους, τεχνικούς και οικονομικούς πόρους και τις αναγκαίες εγκαταστάσεις και υποδομές
- Διαθέτει δικούς της υπαλλήλους
- Υπόκειται σε οικονομικό έλεγχο ο οποίος δεν επηρεάζει την ανεξαρτησία της και διαθέτει δικό της ετήσιο προϋπολογισμό
- Τα μέλη και οι υπάλληλοι δεσμεύονται από το επαγγελματικό απόρρητο κατά τη διάρκεια της θητείας και μετά το πέρας αυτής
- Δια νόμου προβλέπεται η σύσταση της εποπτικής αρχής, τα προσόντα, η διάρκεια θητείας των μελών *(δεν πρέπει να είναι μικρότερη από 6 χρόνια)*

Εξουσίες Επιτρόπου

➤ Εισάγονται αυξημένες εξουσίες

- Εγκρίνει πιστοποιητικά και κριτήρια πιστοποίησης
- Προβαίνει σε επανεξέταση των πιστοποιήσεων
- Παρέχει διαπίστευση σε φορείς πιστοποίησης
- Εκδίδει γνώμες για σχέδια κωδίκων δεοντολογίας και τα εγκρίνει
- Εγκρίνει δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες
- Εγκρίνει τυποποιημένες ρήτρες

➤ Επιβάλλει αυξημένα διοικητικά πρόστιμα

Σημαντικότερες πρόνοιες του Ν. 125(Ι)/2018

- Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων επιτρέπεται και είναι νόμιμη όταν διενεργείται από δικαστήρια στο πλαίσιο της δικαιοδοτικής τους αρμοδιότητας για σκοπούς απονομής της δικαιοσύνης, περιλαμβανομένης της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων που είναι αναγκαία για το σκοπό δημοσίευσης ή έκδοσης απόφασης οποιουδήποτε δικαστηρίου ή από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στο πλαίσιο των εξουσιών της
- Επιτρέπεται η επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων για τον σκοπό δημοσίευσης ή έκδοσης απόφασης οποιουδήποτε δικαστηρίου ή όταν είναι αναγκαία για τους σκοπούς απονομής της δικαιοσύνης.
- Επιτρέπεται η επεξεργασία δεδομένων που ανατίθεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου σε δημόσια αρχή ή φορέα για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή για την άσκηση δημόσιας εξουσίας
- Όταν αφορά σε προσφορά υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών απευθείας σε παιδί, η συγκατάθεση είναι σύννομη εάν το παιδί είναι τουλάχιστον δεκατεσσάρων (14) ετών

- Η επεξεργασία γενετικών και βιομετρικών δεδομένων για σκοπούς ασφάλισης υγείας και ζωής απαγορεύεται (μόνο με συγκατάθεση)
- Συνδυασμός συστημάτων αρχειοθέτησης μεγάλης κλίμακας επιτρέπεται μόνο για λόγους δημοσίου συμφέροντος, εφόσον πληρούνται κάποιες προϋποθέσεις
- Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δύναται να εφαρμόσει μέτρα για περιορισμό, εν όλω ή εν μέρει, των αναφερομένων στα άρθρα 12, 18, 19 και 20 του Κανονισμού δικαιωμάτων
- Απαλλαγή από την ευθύνη ανακοίνωσης παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα υπό προϋποθέσεις
- Διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου μετά τη θέσπιση νομοθετικών ή κανονιστικών μέτρων
- Ο Επίτροπος δύναται να καταρτίζει και να δημοσιοποιεί κατάλογο πράξεων επεξεργασίας όπου επιβάλλεται ο ορισμός ΥΠΔ ή / και να δημοσιοποιεί κατάλογο ΥΠΔ με τα στοιχεία επαφής τους
- Η διαπίστευση των φορέων πιστοποίησης πραγματοποιείται από τον Κυπριακό Οργανισμό Προώθησης Ποιότητας

- Διαβίβαση ειδικών κατηγοριών δεδομένων σε τρίτη χώρα ή σε διεθνή οργανισμό αφότου ενημερωθεί ο Επίτροπος και αφού διενεργηθεί εκτίμηση αντικτύπου
- Ο Επίτροπος διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο για περίοδο έξι (6) ετών
- Επιπρόσθετα των άρθρων 57 και 58 του Κανονισμού, ο Επίτροπος έχει επιπρόσθετα καθήκοντα και εξουσίες
- Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή ειδικών κατηγοριών δεδομένων που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα η οποία διενεργείται για δημοσιογραφικούς ή ακαδημαϊκούς σκοπούς ή σκοπούς καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης είναι νόμιμη, νοουμένου ότι οι σκοποί αυτοί είναι ανάλογοι προς τον επιδιωκόμενο στόχο και σέβονται την ουσία των δικαιωμάτων όπως καθορίζονται από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση
- Δικαίωμα επεξεργασίας και πρόσβασης του κοινού σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που βρίσκονται σε επίσημα έγγραφα που κατέχει δημόσια αρχή ή φορέας για εκπλήρωση καθήκοντος που διενεργείται προς το δημόσιο συμφέρον

Διοικητικές κυρώσεις σε δημόσια αρχή / δημόσιο φορέα

- Η Επιτροπος επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο σε δημόσια αρχή ή δημόσιο φορέα που αφορά σε δραστηριότητες μη κερδοσκοπικής φύσεως, το οποίο όμως δεν δύναται να υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες ευρώ (€200.000)
- Εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας/εκτελούντα να παράσχουν οποιαδήποτε πληροφορία
- Διεξαγωγή έρευνας με τη μορφή ελέγχου
- Ειδοποίηση στον υπεύθυνο επεξεργασίας/εκτελούντα για εικαζόμενη παράβαση
- Πρόσβαση Επιτρόπου σε οποιαδήποτε δεδομένα διατηρεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας/εκτελών για εκτέλεση των καθηκόντων της
- Πρόσβαση Επιτρόπου στις εγκαταστάσεις του υπεύθυνου επεξεργασίας/εκτελούντα (περιλαμβανομένων κάθε εξοπλισμού και μέσου επεξεργασίας)

- Απευθύνει προειδοποιήσεις στον υπεύθυνο επεξεργασίας /εκτελούντα
- Απευθύνει επιπλήξεις στον υπεύθυνο επεξεργασίας /εκτελούντα
- Δίνει εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας /εκτελούντα για συμμόρφωση στα αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων για άσκηση των δικαιωμάτων τους
- Δίνει εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας /εκτελούντα να καθιστούν τις πράξεις επεξεργασίας σύμφωνες με τον Κανονισμό
- Δίνει εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας να ανακοινώνει την παραβίαση προσωπικών δεδομένων στο υποκείμενο των δεδομένων
- Να επιβάλλει προσωρινό ή οριστικό περιορισμό, περιλαμβανομένης και της απαγόρευσης της επεξεργασίας
- Δίνει εντολή διόρθωσης ή διαγραφής των δεδομένων
- Αποσύρει την πιστοποίηση ή διατάζει τον οργανισμό πιστοποίησης να αποσύρει ένα πιστοποιητικό που είχε εκδοθεί
- Δίνει εντολή για αναστολή της κυκλοφορίας δεδομένων σε αποδέκτη σε τρίτη χώρα ή σε διεθνή οργανισμό

Ποινικά αδικήματα δυνάμει του Ν. 125(Ι)/2018

➤ Διαπράττει ποινικό αδίκημα υπεύθυνος επεξεργασίας ο οποίος:

- Δεν τηρεί αρχείο δραστηριοτήτων ή δεν επικαιροποιεί ή αρνείται να θέσει στον Επίτροπο κατόπιν αιτήματος ή παρέχει ψευδείς, ανακριβείς, ελλιπείς ή παραπλανητικές πληροφορίες σχετικά με το αρχείο αυτό, δεν συνεργάζεται ή εμποδίζει ή παρακωλύει την άσκηση των εξουσιών του Επιτρόπου, δεν γνωστοποιεί ή/και δεν ανακοινώνει παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δεν διενεργεί εκτίμηση αντικτύπου, εμποδίζει τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων στην εκτέλεση των καθηκόντων του, διαβιβάζει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό κατά παράβαση του Κανονισμού, δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Κανονισμού και του παρόντος Νόμου.

➤ **Διαπράττει ποινικό αδίκημα εκτελών την επεξεργασία ο οποίος:**

- Δεν τηρεί αρχείο δραστηριοτήτων ή δεν επικαιροποιεί ή αρνείται να θέσει στον Επίτροπο κατόπιν αιτήματος ή παρέχει ψευδείς, ανακριβείς, ελλιπείς ή παραπλανητικές πληροφορίες σχετικά με το αρχείο αυτό, δεν ενημερώνει αμελλητί τον υπεύθυνο επεξεργασίας για παραβίαση δεδομένων, εμποδίζει τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων στην εκτέλεση των καθηκόντων του, διαβιβάζει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτη χώρα ή σε διεθνή οργανισμό, δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Κανονισμού.

➤ Διαπράττει ποινικό αδίκημα:

- Φορέας πιστοποίησης που χορηγεί ή δεν ανακαλεί πιστοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 του Κανονισμού
- Πρόσωπο που χωρίς δικαίωμα επεμβαίνει με οποιονδήποτε τρόπο σε σύστημα αρχειοθέτησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- Δημόσια αρχή ή δημόσιος φορέας που προβαίνει στον συνδυασμό συστημάτων αρχειοθέτησης μεγάλης κλίμακας κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 10 του Ν. 125(Ι)/2018

➤ **Ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα 3 έτη ή χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις €30.000 ή και οι δύο αυτές ποινές**

Όταν το αδίκημα προσβάλλει τα συμφέροντα της Δημοκρατίας ή προκαλεί κίνδυνο για την απρόσκοπτη λειτουργία της Κυβέρνησης ή απειλεί την εθνική ασφάλεια:

➤ **Ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα 5 έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις €50.000 ή και στις δύο αυτές ποινές**

- Πρόσωπο που εμποδίζει τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων στην εκτέλεση των καθηκόντων του
- Φορέας πιστοποίησης που χορηγεί ή δεν ανακαλεί πιστοποίηση, βάσει του άρθρου 42 του Κανονισμού,
- Πρόσωπο που διαβιβάζει προσωπικά σε τρίτη χώρα / διεθνή οργανισμό κατά παράβαση του Κανονισμού
- Πρόσωπο που διαβιβάζει προσωπικά δεδομένα σε τρίτη χώρα / διεθνή οργανισμό κατά παράβαση των περιορισμών που επέβαλε η Επίτροπος βάσει των άρθρων 17 ή 18 του Νόμου 125(Ι)/2018

➤ Ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το 1 έτος ή χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις €10.000 ή και οι δύο αυτές ποινές

- Πρόσωπο που δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Κανονισμού και του Νόμου 125(Ι)/2018
- Πρόσωπο που προβαίνει σε συνδυασμό συστημάτων αρχειοθέτησης μεγάλης κλίμακας κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 10 του Νόμου 125(Ι)/2018

ΣΗΜ.: εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία είναι δημόσια αρχή ή δημόσιος φορέας, **νομική ευθύνη φέρει ο επικεφαλής ή το πρόσωπο που ασκεί ουσιαστική διοίκηση της δημόσιας αρχής ή του δημόσιου φορέα**

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Ιάσονος 1, 1082 Λευκωσία
Τ.Θ. 23378, 1682 Λευκωσία

Τηλ: 22818456, Φαξ: 22304565

E-mail: commissioner@dataprotection.gov.cy

www.dataprotection.gov.cy